

Z NAŠICH REVUÍ

Vojenské zdravotnické listy.

Ročník IV. (1927), č. 4.

Pplk. zdrav. dr. Zrůnek: Zjištění příslušnosti ke krevní skupině jako válečná příprava vojska.

V novější chirurgii nabývá stále většího místa transfuse krve, t. j. nahrazení ztracené krve krví jiného člověka. Prvé pokusy o transfusi, a to ze zví-

řete do člověka, ukázaly, že člověk zvířecí krev nesnáší; později se zjistilo, že ve většině případů též krev jiného člověka, vstříknuta do žil, působí těžké peruchy. Teprve když r. 1906 Jánský objevil, že podle této vlastnosti lze všechny lidi rozdělit na čtyři skupiny a že transfuse krve z jedince do jedince téže skupiny je neškodná, nabyl tento výkon praktického významu pro chirurgii. Dále se ukázalo, že krev příslušníků první skupiny může býti

vstříknuta komukoli bez škody (universální dárce); osoby patřící do čtvrté skupiny jsou universální příjemcové, snášejí krev kterékoli skupiny. Transfúze se často praktikuje na klinikách, které mají v patrnosti profesionální dárce krve, jejichž skupina je zjištěna. Transfúze lze s prospěchem užít i též při šoku a otravě kyslíkem uhelnatým. Ve válce na obvazích bylo by možno mnoho lidí zachránit, kdyby se jim vstříklo 0.4—0.5 litru krve, avšak na vyšetřování krve na příslušnost k určité skupině nebude tam ani času, ani zařízení. Proto by bylo záhodno, aby již v míru byla zji-

štěna krevní příslušnost každého vojáka a vyznačena vytetováním 1—4 bodů na jeho rameni. Tato akce by nebyla bez překážek, hlavně by nebylo možno poslati každého vojáka k vyšetření do jiné posádky, kde je bakteriologická laboratoř; autor nepokládá tyto překážky za nepřekonatelné a vyzývá k diskusi o popsaném námětu.

Pplk. zdrav. dr. Pytlík: Prvních deset let československého vojenského zdravotnictví. Jubilejní historický přehled.

Referáty: Literatura. Z vojenské lékařské praxe. Různé zprávy.

Pplk. dr. Zrúnek.

Z CIZÍCH REVUÍ

a) *Revues belgické.*

Bulletin belge.

Ročník IX. (1928), čís. 1., leden.

Les operations de l'Armée belge. La bataille de l'Isère. (Viz pokračování až do čísla červnového.)

Kpt. gštbu Weber: L'effort belge au lac Tanganika pendant la guerre 1914—18. (Viz číslo listopadové a prosincové 1927): Historie boje o nadvládu nad jezerem Tanganika (Tanganjika-Kongo v Africe) během války 1914—18 mezi Belgičany (Spojenci) a Němci. Němci se jí zmocnili ihned na počátku války pro převahu svého lodního parku; byla jim však postupně odňata, počínaje koncem 1915, kdy se skupina Tanganika za součinnosti Angličanů zmocnila jednoho, na počátku 1916 zničila druhý německý dělový člun, a pomocí hydroavionů si vyloučením z boje největší německé lodi zajistila úplnou převahu nad jezerem a přispěla tak ke zdaru pozemních operací.

Čtenář tohoto článku může si učiniti částečně představu o velikém úsilí, které musilo být vynaloženo, vezme-li v úvahu, za jakých podmínek bylo nutno bojovati (nedostatek bojových prostředků, nástrojů, materiálu, cest, zásobovacích prostředků atd.), a co bylo za těchto nepříznivých podmínek vykonáno (správky a přezbrojení lodí, vybudování vojenského přístavu, boje, organizace spojení, organizace transportů přes jezero, oprava zničené železnice, zvláště mostů, z Kigoma do Tabora při nedostatku materiálu atd.).

Etude du problème de la concentration des feux (mjr. Smedts), 48 stran, listopad a prosinec 1927, leden a únor 1928.

Ze srovnání statistik zranění způsobených střelbou z pušky (kulometu) a z děla ve válce 1870—71, rusko-japonské na jedné a za války světové na straně druhé, dokazuje pisatel, že se během poslední války mohutnost palby a zvláště dělostřelectva stala důležitou. Mimo to snaha nahradit člověka strojem nutí moderní armády k tomu, aby měly dostatečně silné dělostřelectvo, neboť dělostřelectvo rozbíjí nepř. odpory. Největší účinek dosáhne soustředěním palby. Soustředění palby získal Napoleon masou prostředků; za našich dob nám ji tím více zaručí vedle soustředění prostředků rychlostí palby, denosností a možností rychlé změny směru palby.

Problém soustředění řeší pak pisatel se stanoviska velitelství a se stanoviska vykonavatele (baterie — oddílů) pomocí četných tabulek a výpočtů, jež jsou zajímavé jak pro dělostřeleckou taktiku, tak pro dělostřeleckou techniku.

Mjr. Liévin: Les Chars de combat. (Viz začátek v čísle prosincovém 1927 a pokračování až do čísla květnového.) Autor uveřejňuje v svém článku několik technických dat a úvah o tancích. Po povšechné klasifikaci na doprovodné (lehké a střední) a těžké zkoumá vlastnosti tanků s těchto hledisek:

1. Dosavadní pohyblivost postačuje pro doprovod pěchoty v boji, kde je omezena jednak rychlostí postupu pě-